

Chủ đề: Soạn văn 6 Cánh Diều

Hướng dẫn Soạn Văn 6 bài: *Viết bài văn kể lại một truyện truyền thuyết hoặc cổ tích*, trang 28-30, SGK Ngữ Văn 6, tập 1 nằm trong bộ sách Cánh Diều được biên soạn theo chương trình đổi mới của Bộ Giáo dục.

Soạn bài Viết bài văn kể lại một truyện hoặc cổ tích

1. Soạn viết bài văn kể lại một truyện truyền thuyết hoặc cổ tích phần Định hướng

Định hướng - Trang 28, ngữ Văn 6 tập 1, sách Cánh Diều

- a) Kể lại một truyện truyền thuyết hoặc cổ tích là dùng lời văn của mình kể lại nội dung một truyện truyền thuyết hoặc cổ tích đã học (hoặc đã đọc, đã nghe).
- b) Viết bài văn kể lại một truyện truyền thuyết, cổ tích không phải là chép lại nguyên văn câu chuyện trong sách. Người kể có thể thay đổi từ ngữ, cách đặt câu; thêm một vài chi tiết; thêm các yếu tố miêu tả, biểu cảm hoặc nêu ra một kết thúc khác theo hình dung, tưởng tượng của mình.
- c) Lựa chọn truyện: Nếu đề bài không yêu cầu kể một truyện nhất định, em nên chọn một truyện em thích.

2. Soạn viết bài văn kể lại một truyện truyền thuyết hoặc cổ tích phần Thực hành

a) Chuẩn bị (trang 28, Ngữ Văn 6 tập 1, sách Cánh Diều)

- Đọc lại truyện thuyết Thánh Gióng; ghi lại những sự kiện chính; tưởng tượng về nhân vật Thánh Gióng.
- Suy nghĩ về những chi tiết, hình ảnh, từ ngữ biểu cảm có thể thêm vào (trong đó có cách kết thúc truyện).

Hướng dẫn làm bài:

* Sự việc chính:

- Sự ra đời của Gióng;
- Gióng biết nói và nhận trách nhiệm đánh giặc;
- Gióng lớn nhanh như thổi;
- Gióng vươn vai thành tráng sĩ mặc áo giáp sắt, cưỡi ngựa sắt, cầm roi sắt ra trận đánh giặc;
- Thánh Gióng đánh tan giặc;
- Thánh Gióng lên núi, cởi giáp sắt bỏ lại, bay về trời.

Soan Viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích trang 29 (Cánh Diều)

* Suy nghĩ về những chi tiết, hình ảnh, từ ngữ biểu cảm có thể thêm vào

- Vua phong danh hiệu và lập đền thờ.
- Những dấu tích còn lại của chuyện Thánh Gióng.

Gợi ý ví dụ: những chi tiết, hình ảnh, từ ngữ biểu cảm có thể thêm vào như:

Ngày xưa ngày xưa, vào thời vua Hùng Vương thứ mười sáu, có một đôi vợ chồng **tuy đã già** nhưng vẫn chẳng có lấy một mụn con. **Hai ông bà lão nổi tiếng là người hiền lành, đơn hậu ở làng Gióng nhưng không hiểu sao lại chịu sự không may mắn như vậy. Cho đến một ngày**, khi bà lão đi ra đồng thì chợt thấy một dấu chân to khổng lồ. **Lấy làm ngạc nhiên**, bà lão đưa chân mình vàoướm thử để đo xem dấu vết chân đó to đến cỡ nào. **Thời gian thấm thoát trôi đi**, bà lão chẳng còn nhớ đến vết chân ngày xưa nữa thì bỗng một ngày bà có thai....

Kết thúc:

Khi trời đất đã sạch bóng giặc, Gióng phi ngựa bay về núi Sóc, cởi bỏ áo giáp sắt, vái tạ mẹ rồi bay về trời. **Sau khi thắng trận**, để nhớ ơn người anh hùng, vua Hùng sai lập đền thờ Gióng ở làng quê, **phong Gióng làm Phù Đổng Thiên Vương, phong mẹ Gióng là Thánh Mẫu Bảo Vương**, cho làng có xóm Ban nơi Gióng sinh ra được đặt tên là làng Phù Đổng.

Hiện nay vẫn còn đền thờ ở làng Phù Đổng, tục gọi là làng Gióng. Mỗi năm đến tháng tư làng mở hội to lắm. **Người ta kể rằng** những bụi tre đằng ngà ở huyện Gia Bình vì ngựa phun lửa bị cháy mới ngả màu vàng óng như thế, còn những vết chân ngựa nay thành những hồ ao liên tiếp. Người ta còn nói khi ngựa thét lửa, lửa đã thiêu cháy một làng, cho nên làng đó về sau gọi là Làng Cháy.

b) Tìm ý và lập dàn ý (trang 29, Ngữ Văn 6 tập 1, sách Cánh Diều)

– Tìm ý bằng cách đặt ra và trả lời các câu hỏi như:

+ Truyền thuyết Thánh Gióng kể lại chuyện gì?

+ Truyện có những sự kiện và nhân vật chính nào?

+ Diễn biến của câu chuyện (mở đầu, phát triển, kết thúc) ra sao?

+ Có thể thêm, bớt những chi tiết, hình ảnh,... của truyện này như thế nào?

+ Truyện gợi cho em những suy nghĩ, cảm xúc gì?

– Lập dàn ý bằng cách dựa vào các ý đã tìm được, sắp xếp lại theo ba phần lớn của bài văn, gồm:

1. Mở bài: Giới thiệu việc em kể lại truyền thuyết Thánh Gióng.

Soạn Viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích trang 29 (Cánh Diều)

2. Thân bài: Dựa vào các sự kiện chính trong truyện Thánh Gióng đã học, hãy kể bằng lời văn của em. Ví dụ, kể theo trình tự sau:

- * Hoàn cảnh ra đời khác thường của Gióng.
- + Gióng xin đi đánh giặc và lớn nhanh như thổi.
- + Gióng ra trận đánh giặc.
- + Giặc tan, Thánh Gióng cưỡi ngựa sắt bay về trời.
- + Vua ghi nhớ công ơn Thánh Gióng.
- + Gióng còn để lại nhiều dấu tích.

3. Kết bài: Nêu cảm nghĩ của em về truyện hoặc nhân vật chính trong truyện Thánh Gióng.

Hướng dẫn làm bài:

- + Truyền thuyết Thánh Gióng kể lại truyện về người anh hùng làng Gióng một mình đánh đuổi giặc Ân bảo vệ nước nhà
- + Diễn biến của câu chuyện (mở đầu, phát triển, kết thúc) dựa theo các sự kiện chính như đã nêu ở phần chuẩn bị
- + Có thể thêm bớt, thay đổi từ ngữ, cách đặt câu, thêm một vài chi tiết có yếu tố miêu tả, biểu cảm hoặc tưởng tượng thêm cái kết khác cho câu chuyện hấp dẫn hơn
- + Truyện cho em lòng biết ơn những người anh hùng đã xả thân bảo vệ hòa bình đất nước, tinh thần yêu nước quyết tâm xây dựng và bảo vệ non sông đất Việt.

c. Viết (trang 29, Ngữ Văn 6 tập 1, sách Cánh Diều)

Dựa vào dàn ý, viết thành bài văn kể về truyền thuyết Thánh Gióng. Tham khảo đoạn văn kể lại sự kiện trong bảng sau và viết lời kể cho các sự kiện tiếp theo:

Sự việc chính	Lời văn của em
Hoàn cảnh ra đời khác thường của Gióng	Câu chuyện ấy xảy ra từ đời Hùng Vương thứ sáu”. Ở làng Gióng có hai ông bà già nổi tiếng là sống phúc đức. Hai ông bà rất mong có một đứa con. Thế rồi, một hôm, bà ra đồng trông thấy một vết chân rất to, liền đặt bàn chân mình lên ướm thử. Không ngờ về nhà bà mang thai. Điều kì lạ là mãi 12 tháng sau bà mới sinh được một cậu bé mặt mũi rất khôi ngô. Hai vợ chồng mừng rỡ vô cùng. Nhưng kì lạ hơn nữa là đứa trẻ đã lên ba

Soạn Viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích trang 29 (Cánh Diều)

	tuổi mà vẫn không biết nói, biết cười, cũng chẳng biết đi, cứ đặt đâu thì nằm đấy.
Giống xin đi đánh giặc và lớn nhanh như thổi	Bấy giờ giặc Ân thế mạnh như chẻ tre tràn vào xâm lược nước ta. Nhà vua tung thế, bèn sai sứ giả đi khắp nơi tìm người tài giỏi cứu nước. Đứa bé nghe tiếng loa của sứ giả, bỗng cự mình và cất tiếng nói: “Mẹ ra mời sứ giả vào đây”. Sứ giả vào, đứa bé bảo: “Ông về tâu với vua sắm cho ta một con ngựa sắt, một cái roi sắt và một tấm áo giáp sắt, ta sẽ phá tan lũ giặc này”. Sứ giả lấy làm kinh ngạc và cũng tỏ ý vui mừng, vội về tâu với vua. Nhà vua chấp nhận và sai người ngày đêm làm đủ những vật mà chú bé yêu cầu. Từ hôm gặp sứ giả, chú bé bỗng lớn nhanh như thổi. Cơm ăn không biết no, áo vừa mới mặc đã chật. Hai vợ chồng làm lụng cực nhọc mà không đủ nuôi con. Bà mẹ cùng dân làng cuống cuống chạy ngược xuôi lo cơm cả phục vụ cậu Gióng. Khi ăn đến mười nong cơm, ba nong cà, mỗi lần ăn xong một nong lại vươn vai và vụt lớn lên như thổi. Vải vóc do dân làng mang đến rất nhiều để may quần áo mà vẫn không đủ
Giống ra trận đánh giặc	Ngày ấy, giặc vừa đến sát chân núi Trâu thì sứ giả cũng kịp mang vũ khí tới. Gióng bèn vươn vai đứng dậy, lập tức trở thành một tráng sỹ, khoác áo giáp, cầm roi sắt, chào mẹ và dân làng rồi nhảy lên ngựa. Cả người cả ngựa lao vun vút ra trận. Trên chiến trường, Gióng tung hoành ngang dọc, tả đột hữu xung, giặc chết dưới tay như ngã rạ. Bỗng gậy sắt gãy, Gióng nhanh như chớp nhổ tre bên đường làm vũ khí mới. Giặc sợ hãi chạy trốn, đâm đạp lên nhau mà chết
Giặc tan, Thánh Gióng cưỡi ngựa sắt bay về trời	Đẹp giặc xong, cậu Gióng không quay về kinh để nhận công ban thưởng mà thúc ngựa đến núi Sóc, bỏ lại áo giáp sắt, một người một ngựa bay thẳng về trời.
Vừa ghi nhớ công ơn Thánh Gióng	Sau khi thắng trận, để nhớ ơn người anh hùng, vua Hùng sai lập đền thờ Gióng ở làng quê, phong Gióng làm Phù Đổng Thiên Vương, phong mẹ Gióng là Thánh Mẫu Bảo Vương, cho làng có xóm Ban nơi Gióng sinh ra được đặt tên là làng Phù Đổng.
Gióng còn để lại dấu tích	Nhiều đời sau người ta còn kể, khi ngựa thét lửa, lửa đã thiêu trụi một làng nay làng ấy gọi là làng Gióng. Những vết chân ngựa ngày xưa nay đã thành những ao hồ to nhỏ nối tiếp nhau.

d. Kiểm tra và chỉnh sửa (trang 30, Ngữ Văn 6 tập 1, sách Cánh Diều)

- Kiểm tra lại dàn ý và bài văn đã làm: Bài Viết đã thể hiện đúng nội dung truyện Thánh Gióng chưa? Có điểm gì thay đổi trong nội dung và cách kể lại câu truyện? (Chẳng hạn thay đổi từ ngữ, cách đặt câu; thêm một vài chi tiết; thêm các yếu tố miêu tả, biểu cảm hoặc nêu ra một kết thúc khác theo hình dung, tưởng tượng của người viết...)

- Xác định các lỗi cần chỉnh sửa trong dàn ý và bài viết.

[Soạn Viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích trang 29 \(Cánh Diều\)](#)

~/~

Vậy là trên đây Đọc tài liệu đã hướng dẫn các em hoàn thiện phần soạn bài *Viết bài văn kể lại một truyền thuyết hoặc cổ tích - Cánh Diều*. Chúc các em học tốt.

Các bài soạn khác

[Soạn bài Thánh Gióng](#)

[Soạn bài Thạch Sanh](#)

[Thực hành tiếng Việt trang 24 \(Sách Cánh Diều\)](#)

[Soạn bài sự tích Hồ Gươm](#)